

SENALLUT

mediació d'Elna (Ross.), probablement a ponent d'aquesta ciutat (veg. *Gr. Geogr. Com. Cat.* xiv, 226).

Les MENC. dels Ss. x-xii, presenten en gran majoria *Sen.* 972: *villa Senatoris* (Moreau xi, 45); 1020: *villa Senatore* (ib. xx, 246); 1042: «Capestang, Karde-⁵rolas, *villa Senatoris*, Elna» (*Esgl. Elna, Reg. Hist. Lgd.* v, 1520); 1061: «Elna --- ad villa *Sanadurs*, ad pugo Agiler ---» (Moreau xxvii, 162); 1084: *vila Senadors* (ib. xxxiv, 71, citat del *Cart. d'Elna*, f° 294); 1089: «in terminio de *villa Sanatori*» (ib. xxxv, 155, ¹⁰ citat del *Cart. d'Elna*, f° 213); 1184: «in Valle Asperi --- Monte Auriolo --- alaudium de *Villa Senadors*» (ib. xxxiv, 71). Ponsich (*Rep. Top.*, p. 40) inclou, a més, un testimoni de 1005 *villa Senatoris*, i un altre de 1028 «in Paradol superiore [Palol d'Amunt] vel ¹⁵ in *villa Senatore*», i un de 1142 *villa Sanadors*.

ETIM. A jutjar pel fet que la forma amb *San-* es dona sols tres vegades (1061, 1089, 1142) i que *Sen-* predomina amb set casos (972, 1005, 1020, 1028, 1042, 1084, 1184), que inclouen els testimonis més antics, hi ²⁰ tenim com a base, no *sanador* sinó el ll. *senator*: VILLA SENATŌRIS 'la torre d'un senador romà'.

Notem, a més, la presència de *Cal Senador* (a Odena, *Gran Geog. Com. Cat.* v, 372), però aquest deu ser un nom recent, cf. el pagesívol *sanar* 'castrar' ²⁵ el porc etc.'. J. G.

Senallo, V. *Seno*

SENALLUT

«Font del Gorg *Sanallut*» CATorras (*Berg.*, 120), prop de Sora (Lluçanès). Deu ser derivat de *senalla*; sembla tractar-se d'una expressió ponderativa, en frases com «fins amb senalles es pot treure l'aigua d'a-³⁵quest gorguet».

Senals, tros pla en el riu Ebre en terme de Faió, cap a mig camí entre els terminals amb Mequinensa i amb Riberoja, nom que els llauters que duïen En Casacuberta el 1927, no saben explicar [hi hauria hagut potser uns *arsenals*, pron. vulgar?].

SENAN

Poble de la Conca de Barberà, uns 10 k. NE. de Montblanc, ja a la ratlla de l'Urgell, en la serra que els separa.

PRON.: *sanán*, a Montblanc; *sanán*, a Belltall (Ca-⁵⁰sac. 1920).

MENC. ANT. 1149, Ramon Bg. IV dona, per ferhi un castell, una terra a Tarrés: «*Terrers* --- afr. Circi parte, qui trespasjon vals, usque ad *Espulga Calva*, et ascendit ad mata de *Senan*, ad ipsa portela» (orig.,⁵⁵ Font Rius, *C. d. p.*, § 71.8); 1157: *Senan* (imprès *Senam*), cit. junt amb *Pola* (MiretS., *Templ.*, p. 93); 1167: «castellum de *Cidamon*, et almuniam *Alfandega*, et castellum de *Senan* et ecll. de *Moion* ---» (*MarcaH.*, c. 1347); 1195: *Senan* (*Cart. Poblet*, p. 130).⁶⁰

Consta com una antiga granja del Mon. de Poblet (Toda, en *Las Granjas de P.*, 30); 1359: *Sanan* (*CoDoACA* xii, 59); 1660: «l'Espuga de Francolí, afr. amb Montblanquet, *Sanant*, *Fulledda* ---» (Miret, *o. c.*,⁴⁶¹).

ETIM. Com vaig anticipar en *E.T.C.* i, 247, és un dels nombrosos noms de pobles del Princ. provinents d'un NP germànic: aquí SISINAND ¹ (Först., 1348), nom especialment gòtic, i lligat amb l'Orient hispànic: el duc de Septimània *Sisenand*, per destronar el rei visigot *Swintila* n'envai els territoris, arribant fins a Sagossa (Soldevila, *Hist. de Cat.* vi, 8); nom que ja constà en St. Isidor, i contret en *Sisnandus* i *Sesnando*, en docs. lleonesos de princ. S. x (*Mz.Pi.*, *Orig.*, 318). No menys en els nostres docs.: p. ex. un *Sesenand*, a. 878, que dona una terra a Prada de Cfl. (*Hist. Lgd.* v, 164). També ben usual el seu femení, que de vegades devia terminar en -IS, després apocopat: «uxori tue *Sesnang*» a. 1056 (doc. del Vallès, *BABL* vii, 500); i altres, terminant en -A: «in terra de *Sesenanda*» (a. 995, Terrassa, *BABL* vii, 394).

Ara bé, això apareix contret amb emmudiment de la segona s, natural davant consonant sonora, tal com s'ha esdevingut amb el nom del poble estudiat: p. ex. «uxor mea *Senanna*» apareix dos cops en un doc. de Glorianes (CoHe. Moreau) (ben a prop del *Sesenand* de Prada, a. 878). D'aquell vingué el nom de la Riera de *Senana*, te. Vacarisses, o sigui quasi allí mateix on hem trobat com a noms de dona *Sesnang* i *Sesenanda*³⁰ en els docs. de 995 i 1056: no és, doncs, *Sa-Nana* amb article (com diu *BDLC* ix, 350). I veg. *Sineu* mall., vol. i, 264.

¹ També *AlcM.* A penes cal rebutjar la nècia idea de Pere Català i Roca que hi volia veure el nom de Sant *Senén* (27-i-1955).

Senana, V. *Senan* *Senaqueta*, V. S. (misc. ar.) *Senar*, V. *Sagnari Senata*, *Senaija*, V. *Sanaija Sencelles*, V. vol. i, 261-262 *Sendare*, V. *Sagnari La Sendrosa* (entre Àneu i Aran), V. ape. a *Son*

SENEGAI, SENEPLAU i PEUDEGAI

⁴⁵ Tres noms pallaresos, que agrupem, per llur semblança, i per la proximitat dels llocs, sobretot d'aquells dos.

Fem memòria que *Plau*, *Plaus* resulta a l'alt Pallars de la pèrdua basca de la -N intervocàlica, que hi sofrí el romànic PLANU 'pla' (*E.T.C.* i, 124; *BDC* iii, 261). *Senepiau* en efecte és un pla de muntanya, amb camps conreats. És en el te. d'Alós, al capdamunt de la Vall d'Àneu (xx, 161).

Com que immediat dessota *Senepiau* hi ha *Senegai*, important i extensa partida que s'estén per les dues riberes de la Noguera Pallaresa (solana i obaga), és racional esperar que -gai i -plau expressin una oposició de lloc: basc -gain 'superfície' referint-se a la superfície de la vall, en oposició amb l'altiplà.

Quant a l'altre component de tots dos noms de lloc,